

**SVET
EVROPSKE UNIJE**

**Bruselj, 12. april 2013 (19.04)
(OR. en)**

8416/13

**COHOM 64
PESC 403
OC 213**

DOPIS O TOČKI POD "I/A"

Pošiljatelj: Politični in varnostni odbor
Prejemnik: Odbor stalnih predstavnikov/Svet
Št. predh. dok.: 8372/13 COHOM 63 PESC 393
Zadeva: Smernice EU o smrtni kazni
SKUPNE SMERNICE
Rok za posvetovanje: 16. 4. 2013

1. Delovna skupina za človekove pravice je 2. aprila 2013 pripravila revidirani osnutek smernic EU o smrtni kazni, naveden v prilogi.
2. Politični in varnostni odbor je navedeni osnutek besedila odobril 12. aprila 2013.
3. Coreper naj zato odobri osnutek smernic EU o smrtni kazni in ga predloži Svetu v sprejetje.

SMERNICE EU O SMRTNI KAZNI

I. UVOD

- i. Evropska unija odločno in odkrito nasprotuje smrtni kazni v vseh primerih in okoliščinah.¹ Zato bo nadaljevala svoj dolgoleten boj proti smrtni kazni, pri čemer jo opogumlja vse večja naklonjenost odpravi smrtne kazni po vsem svetu².
- ii. Združeni narodi so med drugim v okviru Mednarodnega pakta o državljanskih in političnih pravicah (ICCPR), Konvencije o otrokovih pravicah (CRC) in Zaščitnih ukrepov za varstvo pravic oseb, obsojenih na smrtno kazen, ki jih je sprejel ECOSOC, določili stroge pogoje, ki jih morajo države članice, ki smrtne kazni še niso odpravile, nujno spoštovati pri njeni uporabi³. Drugi fakultativni protokol k ICCPR zavezuje vse države pogodbenice zavezuje k sprejetju vseh ukrepov, potrebnih za dokončno odpravo smrtne kazni v njihovi sodni pristojnosti.
- iii. Na 62., 63., 65. in 67. zasedanju generalne skupščine Združenih narodov so na plenarni seji generalne skupščine z vsakokrat večjo večino sprejeli resolucije Tretjega odbora o moratoriju na uporabo smrtne kazni (62/149, 63/168, 65/206 in 67/176). Evropska unija je dejavno sodelovala pri zavezništvu med več regijami, ki je uspešno vodilo in usmerjalo te pobude prek generalne skupščine, podprle pa so jih vse države članice EU. V teh resolucijah generalna skupščina poziva vse države, v katerih se smrtna kazen še izvaja, naj:

¹ Skupna izjava Evropske unije in Sveta Evrope ob svetovnem dnevu boja proti smrtni kazni 10. oktobra 2012.

² Strateški okvir in akcijski načrt EU za človekove pravice in demokracijo, Luksemburg, 25. junij 2012, dok. 11855/12.

³ Jasno razlikovanje s strani Odbora za človekove pravice v sporočilu št. 829/1998, Judge proti Kanadi, dok. ZN CCPR/C/78/D/829/1998 (2003).

- spoštujejo mednarodne standarde, ki določajo zaščitne ukrepe za varstvo pravic oseb, obsojenih na smrtno kazen, zlasti minimalne standarde⁴;
- dajo na voljo ustrezne informacije glede njihove uporabe smrtne kazni, ki bi lahko prispevali k morebitnim informiranim in preglednim nacionalnim in mednarodnim razpravam;
- postopoma omejijo uporabo smrtne kazni in je ne naložijo za kazniva dejanja, ki jih storijo osebe, mlajše od 18 let, in nosečnice;
- zmanjšajo število kaznivih dejanj, za katere se lahko izreče smrtna kazen;
- uvedejo moratorij na izvrševanje smrtne kazni z namenom njene odprave⁵.

Generalna skupščina poleg tega v teh resolucijah poziva države, ki so ukinile smrtno kazen, naj je ne uvedejo ponovno, in jih spodbuja k izmenjavi tozadevnih informacij⁶.

Resolucija GSZN 67 tudi poziva države, ki tega še niso storile, naj razmislijo o pristopu k Drugemu fakultativnemu protokolu k Mednarodnem paktu o državljanskih in političnih pravicah, katerega cilj je odprava smrtne kazni, ali njegovi ratifikaciji.

Te resolucije generalne skupščine so v skladu z resolucijami o smrti kazni, ki jih je Komisija za človekove pravice sprejela na vseh zaporednih sejah, pri čemer je zadnja med njimi resolucija 2005/59.

EU podpira poziv vsem agencijam Združenih narodov, medvladnim regionalnim organom in nevladnim organizacijam, naj še naprej podpirajo države pri odpravljanju smrtne kazni s spodbujanjem njenega odpravljanja, spremljanjem ter sodelovanjem na tehnični ravni⁷.

⁴ Zaščitni ukrepi Ekonomskega in socialnega sveta Združenih narodov za varstvo pravic oseb, obsojenih na smrtno kazen, Res. ECOSOC 1996/15, dok. ZN E/CN.15/1996/15 (1996).

⁵ UNGA RES 67/176.

⁶ UNGA RES 67/176.

⁷ Poročilo generalnega sekretarja ZN, A/HRC/18/20, točka 61, 4. julij 2011.

EU bo v tem okviru še naprej tesno sodelovala s civilno družbo in podpirala njeno ključno vlogo pri poročanju, ozaveščanju in pozivanju k ukrepanju.

EU je seznanjena tudi z drugimi pomembnimi ukrepi, ki so jih sprejeli drugi zainteresirani, na primer Mednarodna komisija za odpravo smrtne kazni, pa tudi s pobudami parlamentov.

- iv. Na vrhunskem zasedanju Sveta Evrope oktobra 1997 so voditelji vlad, vključno z voditelji vseh držav članic EU, pozvali k splošni odpravi smrtne kazni. Poleg tega so se nove države članice Sveta Evrope zavezale, da bodo uvedle moratorije in ratificirale šesti protokol k Evropski konvenciji o človekovih pravicah (EKČP), s čimer so se zavezale k trajni odpravi smrtne kazni. Šesti protokol so ratificirale vse države članice EU. Trinajsti protokol EKČP, ki so ga podpisale vse države članice EU, veljati pa je začel 1. julija 2003, zadevne države članice zavezuje k trajni odpravi smrtne kazni v vseh okoliščinah.

Odbor ministrov Sveta Evrope je septembra 2007 sklenil razglasiti "evropski dan proti smrtni kazni", ki bo vsako leto 10. oktobra, sovpada pa tudi s svetovnim dnevom proti smrtni kazni. Decembra 2007 je ta evropski dan razglasila tudi Evropska unija.

- v. Člen 2 Listine EU o temeljnih pravicah, ki je skupaj z Lizbonsko pogodbo postala pravno zavezujoča 1. decembra 2009, določa, da nihče ne sme biti obsojen na smrtno kazen ali usmrčen. Člen 3 Listine določa, da ima vsakdo pravico do spoštovanja telesne in duševne celovitosti. Člen 4 Listine prepoveduje mučenje, nečloveško ali ponižujoče ravnanje ali kaznovanje, člen 19(2) pa določa, da se nihče ne sme odstraniti, izgnati ali izročiti državi, v kateri obstaja zanj resna nevarnost, da bo podvržen smrtni kazni, mučenju ali drugemu nečloveškemu ali ponižujočemu ravnanju ali kaznovanju⁸.

⁸ Člen 19(2) se v praksi izvaja z vključitvijo določil o možnosti zavrnitve sodelovanja v sporazume med EU in tretjimi državami o sodelovanju v kazenskih zadevah. Za ponazoritev: sporazum med EU in ZDA o izročitvi z dne 25. junija 2003 (člen 13 zavrača izročitev v primeru tveganja smrtne kazni), sporazum med EU in ZDA o medsebojni pravni pomoči v kazenskih zadevah z dne 14. julija 2004 ter sporazum med Evropsko unijo in Japonsko z dne 30. novembra 2009 o medsebojni pravni pomoči v kazenskih zadevah (čl. 11).

Vse države članice Evropske unije so dosledno zavezane tem določbam in jih izvajajo v praksi. Odprava smrtne kazni je tudi predpogoj za države kandidatke, ki želijo pristopiti k EU.

- vi. V Organizaciji za varnost in sodelovanje v Evropi (OVSE) se sodelujoče države s kopenhagenskim dokumentom zavezujejo, da bodo izmenjevale informacije o odpravi smrtne kazni in z njimi seznanjale javnost. Evropska unija to izpolnjuje tako, da redno daje izjave v okviru "človeške razsežnosti" pri OVSE. OVSE je v letih 2009 in 2010 sprejela resoluciji o smrtni kazni⁹.
- vii. Rimski statut Mednarodnega kazenskega sodišča ter statuti drugih *ad hoc* mednarodnih in mešanih kazenskih sodišč¹⁰, ki jih je podprla EU, v ničemer ne predvidevajo smrtne kazni, čeprav so bila ustanovljena za obravnavanje množičnih kršitev humanitarnega prava, vključno z genocidom.
- viii. EU skrbno spremlja in spodbuja ukrepe in pobude drugih regionalnih organizacij, med drugim Afriške unije in Organizacije ameriških držav, ki si prizadevajo za odpravo smrtne kazni.
- ix. EU bo te smernice redno pregledovala in ta pregled predvidoma opravila vsaka tri leta, če bo potrebno.

⁹ Resolucija o moratoriju na smrtno kazen in za njeno odpravo, ki jo je sprejel Splošni odbor za demokracijo, človekove pravice in humanitarna vprašanja parlamentarne skupščine OVSE na 18. letnem zasedanju 1. julija 2009 v Vilni, in Resolucija o smrtni kazni, ki jo je sprejel Splošni odbor za demokracijo, človekove pravice in humanitarna vprašanja parlamentarne skupščine OVSE na 19. letnem zasedanju 6. julija 2010 v Oslu.

¹⁰ Mednarodno kazensko sodišče za nekdanjo Jugoslavijo (ICTY). Mednarodno kazensko sodišče za Ruando (ICTR), Posebno sodišče za Sierro Leone (SCSL), Posebno sodišče za Libanon (STL), izredni senati sodišč v Kambodži (ECCC).

II. OPERATIVNI DOKUMENT

EU meni, da je smrtna kazen huda kršitev človekovih pravic in človeškega dostojanstva. EU bo nadaljevala dolgoleten boj proti smrtni kazni, pri čemer jo opogumlja vse večja naklonjenost odpravi smrtne kazni po vsem svetu¹¹.

Odprava smrtne kazni prispeva k progresivnemu razvoju človekovih pravic. Smrtna kazen je nečloveška in nepotrebna. Ne obstajajo nikakršni prepričljivi dokazi, da smrtna kazen odvrča od kaznivih dejanj. Poleg tega bi sodna zmota lahko vodila do tega, da državni organi namerno ubijejo nedolžno osebo.

Cilji Evropske unije so:

- prizadevati si za splošno odpravo smrtne kazni, kar je usmeritev, o kateri se strinjajo vse države članice EU;
- če se smrtna kazen še vedno izvaja, bo EU:
 - spodbujala takojšnjo uvedbo moratorija na uporabo smrtne kazni z namenom njene odprave;
 - pozvala k postopni omejitvi njene uporabe, tudi z zmanjšanjem števila kaznivih dejanj, za katere se bo smrtna kazen izvajala;
 - vztrajala pri tem, da se smrtna kazen izvaja ob spoštovanju minimalnih standardov, določenih v teh smernicah;
 - skušala dobiti natančne informacije glede uporabe smrtne kazni, vključno s kaznivim dejanjem, za katero se naloži, številom oseb, obsojenih na smrt, številom dejansko izvršenih smrtnih kazni, številom smrtnih obsodb, ki so bile razveljavljene ali so bile po pritožbi spremenjene, ter številom primerov, v katerih je bila oseba pomiloščena, pa tudi informacije, v kakšnem obsegu so minimalni standardi vključeni v nacionalno pravo;
 - kadar je to ustrezno, bo skušala dobiti podatke o osebah, ki so bile usmrčene ali obsojene na smrtno kazen, in sicer razčlenjene glede na narodnost, spol, starost, rasno ali etnično pripadnost, vero ali prepričanje, spolno usmeritev in ostale statuse, tudi invalidnost.

¹¹ Strateški okvir in akcijski načrt EU za človekove pravice in demokracijo, Luksemburg, 25. junij 2012, dok. 11855/12.

Ti cilji so sestavni del politike EU za človekove pravice, številni pa so izrecno opredeljeni ukrepi v okviru akcijskega načrta EU za človekove pravice in demokracijo¹².

EU je leta 2005 v okviru izvajanja svojih pooblastil na področju tržne politike sprejela uredbo o prepovedi trgovine z blagom, ki se v praksi ne more uporabiti drugače kot za izvršitev smrtne kazni ali za mučenje in trpinčenje, ter tudi o prepovedi zagotavljanja tehnične pomoči, povezane s tem blagom. V uredbi je tudi določba glede nadzora nad izvozom določenega blaga, ki bi lahko bilo uporabljeno v takšen namen. Seznam blaga pod nadzorom je bil spremenjen decembra 2011 zaradi upoštevanja novosti v zvezi s smrtno kaznijo. Tako se sedaj nadzor nad izvozom izvaja za anestetike na osnovi barbiturata s hitrim in takojšnjim učinkovanjem, ki bi se lahko uporabljali za usmrtitev ljudi s smrtonosno injekcijo. Poleg tega se uredba pregleduje, da bi presodili, ali so morda potrebni dodatni ukrepi, s katerimi bi zagotovili, da gospodarski subjekti iz EU ne izvajajo trgovine, ki spodbuja ali drugače lajša smrtno kazen v tujih državah.

Evropska unija bo še naprej stopnjevala svoje pobude, vključno z izjavami ali demaršami glede smrtne kazni, v okviru mednarodnih forumov in v razmerju do drugih držav, in sicer na podlagi priloženega dokumenta o minimalnih standardih.

Evropska unija bo glede na posamezne primere in na podlagi ustreznih meril presodila, ali bo v zvezi z uporabo smrtne kazni izročila demarše, tj. nejavno seznanila uradna diplomatska predstavništva z uradnim stališčem EU, ali pa javno objavila izjave, naslovljene na druge države.

Pristop EU bo imel naslednje glavne elemente:

¹² Strateški okvir in akcijski načrt EU za človekove pravice in demokracijo, Luksemburg, 25. junij 2012, dok. 11855/12.

SPLOŠNE DEMARŠE

Evropska unija bo odvisno od okoliščin v svojih dialogih in posvetovanjih s tretjimi državami načela vprašanje smrtni kazni. Te demarše bodo zajemale naslednje:

- poziv EU k splošni odpravi smrtni kazni ali vsaj moratoriju z namenom odprave;
- če se smrtna kazen še vedno uporablja, bo EU poudarila, da bi morale države smrtno kazen uporabljati samo v skladu z minimalnimi standardi, ki so določeni v priloženem dokumentu, na podlagi določb iz mednarodnega prava človekovih pravic in drugih mednarodnih standardov, ohraniti pa bi morale kar največjo preglednost, vključno z objavo natančnih informacij o smrtni kazni in njeni uporabi.

Konkretnije se bo pri odločitvah v zvezi z značajem teh demarš med drugim upoštevalo:

- ali ima država neodvisen in učinkovit sodni sistem, ki obtoženim zagotavlja pošteno sojenje;
- ali se je država na mednarodni ravni zavezala, da ne bo uporabljala smrtni kazni;
- ali se država zapira pred javnim in mednarodnim nadzorom svojega pravnega sistema in uporabo smrtni kazni v njej;
- in ali obstajajo znaki, da se smrtna kazen široko uporablja v nasprotju z minimalnimi standardi.

Posebna pozornost bo namenjena temu, da se demarše EU glede uporabe smrtni kazni pripravijo v okoliščinah, ko se politika določene države glede smrtni kazni spreminja, npr. ko se uradni ali dejanski moratorij na smrtno kazen izteka ali kadar naj bi z zakonodajo smrtno kazen uvedli ponovno ali njeno uporabo še razširili.

Posebne pozornosti bodo deležna poročila in ugotovitve ustreznih mednarodnih mehanizmov na področju človekovih pravic.

Kadar države sprejemajo ukrepe za odpravo smrtne kazni, bi bilo treba pripraviti demaršo ali dati javno izjavo.

POSAMEZNI PRIMERI

Poleg tega bo Evropska unija, kadar bo izvedela za posamezne primere smrtne kazni, zlasti takšne, ki kršijo minimalne standarde, razmislila o posebnih demaršah. O ukrepih se bo razpravljalo glede na posamezne primere, če pa je to ustrezno in zakonsko dopustno, se lahko razmisli tudi o intervenciji v sodnem postopku (kot *amicus curiae* ali drugače).

V teh primerih se bo pogosto treba hitro odzvati. Države članice, ki predlagajo takšne demarše, bi morale torej zagotoviti čim več informacij o ozadju primera in se pri tem opreti na vse razpoložljive vire. V to bi bilo treba vključiti osnovne podatke o domnevnem kaznivem dejanju in kazenskem postopku, natančne podrobnosti glede značaja kršitve minimalnih standardov ter podatke o morebitni pritožbi in pričakovanem datumu izvršitve kazni, če je znan.

Kadar je na voljo zadosti časa, je treba pred izročitvijo demarše od vodij misij zahtevati podrobne informacije in nasvete o zadevnem primeru.

Te smernice se smejo zaradi večje učinkovitosti uporabljati v povezavi z drugimi smernicami EU za človekove pravice, zlasti s smernicami za politiko EU do tretjih držav glede mučenja in drugih krutih, nečloveških ali poniževalnih kazni ali ravnanja ter s smernicami EU za zagovornike človekovih pravic.

POROČANJE O ČLOVEKOVIH PRAVICAH

Vodje misij EU bi morali v svoja poročila o človekovih pravicah, pa tudi v strategije za človekove pravice, vključiti analizo izvajanja in uporabe smrtne kazni ter učinke tozadevnih ukrepov EU.

MOŽNI REZULTATI INTERVENCIJ EU: DRUGE POBUDE

EU bo države spodbujala, naj pristopijo k Drugemu fakultativnemu protokolu k Mednarodnemu paktu o državljanskih in političnih pravicah ter podobnim regionalnim instrumentom ali naj jih ratificirajo. Prav tako bo podpirala razvoj takšnih regionalnih instrumentov, če še ne obstajajo.

EU bo poleg tega v svojih prizadevanjih za odpravo smrtne kazni:

- države spodbujala, naj brez pridržkov ratificirajo mednarodne instrumente o uporabi smrtne kazni, vključno z ICCPR, in naj se uskladijo z njimi;
- spodbujala in nudila dvostransko in večstransko sodelovanje, med drugim v sodelovanju s civilno družbo, tudi na pravnem področju, da bi okrepili pravico do poštenega in nepristranskega sojenja v kazenskih primerih ter da bi se povečala preglednost glede uporabe smrtne kazni;
- EU bo prek Evropskega instrumenta za demokracijo in človekove pravice (EIDHR) še naprej podpirala civilno družbo in njene ukrepe za spodbujanje odprave smrtne kazni, uvedbe moratorija in omejitve uporabe smrtne kazni. EU še naprej ostaja glavni donator na tem področju;
- zagotovila, da pravni in finančni ukrepi ali drugi ukrepi tehnične pomoči tretjim državam ne bodo pripomogli k uporabi smrtne kazni.

DEJAVNOSTI V OKVIRU VEČSTRANSKIH FORUMOV

EU bo vprašanje smrtne kazni načejala v ustreznih večstranskih forumih in jim ob vsaki primerni priložnosti predložila pobude, namenjene uvedbi moratorija na uporabo smrtne kazni in za njeno prihodnjo odpravo. Kadar koli bo primerno, bo EU skušala vključiti sklicevanja na uvedbo moratorija na izvrševanje smrtnih kazni in odpravo smrtne kazni v dokumente, pripravljene med posvetovanji teh večstranskih forumov. To vključuje ustrezna priporočila držav članic v okviru splošnega rednega pregleda Sveta ZN za človekove pravice. EU bo poleg tega odgovorila na zahteve organov ZN za informacije o poročilih s posvetovanj in k temu spodbujala tudi svoje države članice.

EU bo ustrezne mednarodne in regionalne organizacije spodbujala, naj države podprejo pri ustreznem ukrepanju za uskladitev z minimalnimi standardi v zvezi s smrtno kaznijo ter tudi naj brez pridržkov ratificirajo mednarodne pogodbe o smrtni kazni in se z njimi uskladijo.

III. DOKUMENT O MINIMALNIH STANDARDIH

EU še naprej odločno izraža nasprotovanje smrtni kazni in se zavzema za njeno odpravo v celoti, obenem pa zahteva od držav, ki smrtno kazen še naprej izvajajo, naj spoštujejo naslednje minimalne standarde:

- i) smrtna kazen se ne sme izreči za nenasilna kazniva dejanja, kot so finančna ali ekonomska kazniva dejanja, ali za politična kazniva dejanja ali rivalstvo. Prav tako se ne sme izreči za kazniva dejanja, povezana z drogami, izražanjem verskih ali osebnih prepričanj ali za prostovoljne spolne odnose med odraslimi osebami; razume se, da bi morala biti vedno omejena le na najhujša naklepna kazniva dejanja.
- ii) Smrtna kazen se nikoli ne bi smela zakonsko določiti kot obvezna kazen.

- iii) Smrtna kazen se ne sme izreči za kaznivo dejanje, za katero smrtna kazen ni bila odrejena v času storitve dejanja, pri čemer se razume, da lahko storilec kaznivega dejanja, če se po zagrešitvi kaznivega dejanja sprejme zakonska določba o milejši kazni, to izkoristi.
- iv) Smrtna kazen se ne sme izreči:
- osebam, ki so bile v času storitve kaznivega dejanja mlajše od 18 let;
 - nosečnicam, porodnicam in doječim materam;
 - duševno obolelim ali prizadetim osebam;
 - ostarelim.
- v) Smrtna kazen se ne sme izreči, če krivda obtoženca ne temelji na jasnih in prepričljivih dokazih, ki ne dopuščajo nobene druge razlage dejstev. V tem oziru je strogo prepovedana uporaba mučenja za izsiljenje priznanja o krivdi.
- vi) Nujna je pravnomočna sodba, ki jo izreče neodvisno in nepristransko pristojno sodišče po sodnih postopkih, vključno s postopki pred posebnimi sodišči ali pristojnostmi, ki dajejo vsa zagotovila za pošteno sojenje, najmanj enaka tistim iz člena 14 Mednarodnega pakta o državljanskih in političnih pravicah, vključno s pravico vsake osebe, osumljene ali obdolžene kaznivega dejanja, za katero se lahko izreče smrtna kazen, do ustrezne pravne pomoči v vseh fazah postopka¹³.
- vii) Pri presojanju tega, ali sodni postopek daje vsa možna zagotovila za pošteno sojenje, je treba ustrezno pozornost nameniti dejstvu, ali je bil osumljeni ali obdolženi za kaznivo dejanje, za katero se lahko izreče smrtna kazen, obveščen o pravici do stika s konzularnim predstavnikom¹⁴.

¹³ Zlasti so pomembne določbe člena 14 glede tega, da ima vsakdo pravico do brezplačne pravne pomoči, če nima dovolj sredstev, da bi jo plačal, po potrebi pa tudi pravico do brezplačne pomoči tolmača.

¹⁴ Dunajska konvencija o konzularnih odnosih iz leta 1963, člen 36(1).

- viii) Vojaška sodišča ne smejo v nobenem primeru izreči smrtne kazni civilistom¹⁵.
- ix) Vsakdo, ki je obsojen na smrt, mora imeti dejansko pravico do pritožbe na sodišče višje stopnje.
- x) Vsakdo, ki je obsojen na smrt, mora imeti pravico, da v ustreznih okoliščinah vloži individualno pritožbo na podlagi mednarodnih ali regionalnih postopkov; smrtna kazen ne sme biti izvršena, dokler se pritožba še obravnava na podlagi teh postopkov; smrtna kazen se ne bo izvršila, dokler se ne zaključijo vsi povezani sodni ali uradni postopki na mednarodni, regionalni ali nacionalni ravni.
- xi) Vsakdo, ki je obsojen na smrt, ima pravico, da zaprosi za pomilostitev ali spremembo kazni. Amnestija, pomilostitev ali sprememba smrtne kazni se lahko podelijo v vseh primerih; smrtna kazen se ne bo izvršila, dokler se tovrstne vloge v državi še obravnavajo na podlagi ustreznih postopkov.
- xii) Smrtna kazen se ne sme izvršiti v nasprotju z mednarodnimi obveznostmi države.
- xiii) Upoštevati je treba čas, ki preteče v čakanju na usmrtitev, in pogoje bivanja v zaporu po obsodbi na smrtno kazen, ob upoštevanju, da pogoji bivanja v zaporu za osebe, ki čakajo na usmrtitev, ne bi smeli biti slabši od pogojev za druge zapornike. Ti elementi lahko štejejo za obliko mučenja ali nečloveškega oziroma poniževalnega ravnanja ali kaznovanja¹⁶.

¹⁵ Podkomisija ZN za širjenje in varstvo človekovih pravic, Resolucija 2004/25 o izreku smrtne kazni civilistom s strani vojaških sodišč; Delovna skupina za samovoljni pripor, dok. ZN E/CN.4/1999/63, točka 80; Poročilo posebnega poročevalca o zunajsodnih usmrtitvah, avgust 2012, točki 33 in 121.

¹⁶ EU je skupaj z ZN in Evropskim sodiščem za človekove pravice uzakonila fenomen čakanja na usmrtitev (glej smernice EU glede mučenja in drugega krutega ravnanja, vmesno poročilo posebnega poročevalca o mučenju in drugem krutem, nečloveškem ali poniževalnem ravnanju ali kaznovanju, A/67/279, 9. avgust 2012, in zadevo Soering proti UK (1989) 11 EHRR 439).

- xiv) Če se smrtna kazen izvrši ne glede na vsa prizadevanja EU, da bi to preprečila, mora biti izvršena tako, da je povzročeno čim manj trpljenja. Ne sme se izvršiti v javnosti ali na kakršen koli drug način, ki bi še dodatno ponižal osebo, ki bo usmrčena. Prav tako se ne sme izvršiti tajno¹⁷. Družinski člani in odvetniki zapornikov, ki čakajo na usmrtitev, morajo biti obveščeni o podrobnostih izvršitve smrtne kazni¹⁸.
- xv) Smrtna kazen se ne sme izvršiti ali uporabljati različno na kakršni koli podlagi, vključno s politično opredelitvijo, spolom, rasno ali etnično pripadnostjo, vero ali prepričanjem, invalidnostjo, starostjo ali spolno usmeritvijo.
-

¹⁷ Poročilo generalnega sekretarja generalni skupščini ZN iz leta 2010 (A/65/280): točka 72

¹⁸ Če družinski člani in odvetniki zapornikov, ki čakajo na usmrtitev, niso obveščeni o izvršitvi smrtne kazni, je to po mnenju Odbora za človekove pravice v nasprotju s členoma 7 in 10(1) ICCPR: Sklepne ugotovitve Odbora za človekove pravice: Japonska, dokument ZN CCPR/C/79/Add. 102, 12. november 1998, točka 21.